GAZETA TRANSILVANIEI.

REDACȚIUNEA ȘI ADMINISTRAȚIUNEA: BRAȘOVŬ, piața mare Nr. 22.

„GAZETA“ IESE ÎN FIECARE ḌI.

Pe unŭ anŭ 12 fior., pe șése lunĭ 6 fior., pe trei lunĭ 3 fior.
România și străinătate:
Pe anŭ 40 fr., pe șése lunĭ 20 fr., pe trei lunĭ 10 franci.

ANULŬ L.

SĔ PRENUMERĂ:
la poște, la librării și pe la dd. corespondențĭ.

ANUNCIURILE:
O seriă garmondŭ 6 cr. și timbru de 30 cr. v. a. pentru fiecare publicare

Scrisorĭ nefrancate nu se primescŭ. — Manuscripte nu se retrămitŭ.

Nr. 180. Luni, Marți 18 (30) Augustŭ. 1887.

Brașovŭ, 17 Augustŭ 1887.

Vorbeamŭ în numĕrulŭ trecutŭ despre pregătirile ce se facŭ de cătră Ungurĭ pentru întêmpinarea monarchului cu ocasiunea venirei sale în Ardealŭ la manevrele din ținutulŭ Devei și ḍiceamŭ că s'au luatŭ mĕsurĭ, ca Maiestatea Sa sĕ fiă încungiuratŭ numai de Ungurĭ, îmbrăcațĭ în atilă, cu calpacŭ și cu pintenĭ.

Numai aceștia se credŭ aḍi a fi demnĭ de a se apropia de capulŭ statului; ei au monopolisatŭ patriotismulŭ, lealitatea cătră dinastiă și fidelitatea cătră tronŭ.

Curiósă schimbare la față, într'unŭ timpŭ așa de scurtŭ. Dér trebue că a fostŭ scrisŭ în stele, ca Ungurii sĕ fiă aḍi singurii cetățenĭ „lealĭ“ și „patrioticĭ“, căcĭ étă ce cetimŭ în foia guvernamentală din Clușiu într'unŭ momentŭ când pregătirile pentru primirea Maiestății Sale suntŭ tocmai în toiulŭ lorŭ:

Dumnedau se țină mulțĭ anĭ în sĕnătate corporală și sufletescă pe Kossuth Lajos. Ḍiua numelui lui este o sĕrbătore familiară pentru fiăcare Ungurŭ. Cu iubire ilŭ salutămŭ țera întrégă și din inimă ii dorimŭ bine. Viéța lui și tote tesaurele minții și ale inimei lui ni le-a dăruitŭ nouĕ. Santemŭ ferictțĭ, decă ni-se dă ocasiune de a esprima adênca nostră mulțămire. Incredințămŭ grației provedinței, ca timpurile cele marĭ, ce dau direcțiune presintelui și viitorului nostru, sĕ țină în viețǎ spiritulŭ lui celŭ viu ca esemplu de imitatŭ pentru noi toțĭ și nouĕ înșine ne dorimŭ adevĕrată bucuriă atuncĭ, când o rugăm ferbinte ca sĕ-i dea îndelungă viețǎ. (»Kolozsvar« Nr. 198 dela 25 Augustŭ 1887).

Va sĕ ḍică aceiași Ungurĭ, carĭ își dau atâta silință de a feri pe domnitorulŭ nostru de orĭ-ce atingere cu „nepatrioticii“ și „nelealii“ Românĭ, declară — prin tóte foile lorŭ, nu numai prin cea guvernamentală din Clușiu, — că ei suntŭ cu trupŭ și sufletŭ Kossuthiștĭ.

Cine este Kossuth, orĭ-cine o scie. Elŭ este viulŭ representantŭ alŭ ideei maghiarisării prin focŭ și sabiă, este dușmanulŭ declaratŭ alŭ dinastiei habsburgice și alŭ legăturii cu Austria.

Décă Ludovicŭ Kossuth a îmbĕtrânitŭ în streinătate și astăḍi ca octogenarŭ se mulțămesce a purta acolo titlu de „guvernatorŭ“, causa este că nu vrea nicĭdecum sĕ se'mpace cu acelŭ monarchŭ, cu a cărui primire Ungurii facŭ aḍi atâta sgomotŭ de patriotismŭ și de lealitate cătră dinastiă.

Spiritulŭ lui Kossuth și-lŭ iau ei ca călĕuză când plécă înaintea Maiestății Sale sĕ-lŭ întêmpine. Fiind așa, atuncĭ în adevĕrŭ că Românii n'au ce căuta în acestŭ conductŭ festivŭ, Românii, contra cărora Kossutŭ a purtatŭ rĕsboiu de esterminare la 1848.

Dér mai multŭ, în asemenĭ împrejurărĭ nu ne póte de locŭ mira că spre mai marea ilustrare a patriotismului și a lealității unguresci cu ocasiunea venirei Maiestății Sale între Românĭ, stăpânirea d-lui Tisza află de cuviință sĕ-șĭ pornéscă pandurii în contra fiilorŭ credincioșĭ ai poporului românŭ și sĕ-i aresteze.

Cu adêncă consternare cetimŭ în tóte foile din țéră și streinătate (biuroulŭ telegraficŭ din Pesta n'a găsitŭ cu cale a ne telegrafia și nouĕ așa ceva) *că preotulŭ din Sisiesci, Dr. Vasilie Lucaciu*, care se bucură de vêḍă și stimă între conaționalii sĕi, fostulŭ profesorŭ de limba română la gimnasiulŭ din Sătmarŭ, *a fostŭ pusŭ în arestŭ preventinŭ* învinuitŭ fiindŭ de agitațiunĭ daco-române.

Noi scimŭ că acestŭ harnicŭ preotŭ nu face alta, decâtŭ își apĕră pe credincioșii sĕi în contra crudțilorŭ năvălitorĭ carĭ îi rĕsboescŭ limba și naționalitatea, urmândŭ esemplului ce li l'au datŭ idolulŭ lorŭ Kossuth la 1848.

Suntemŭ curioșĭ sĕ vedemŭ ce va mai scóte la ivélă și cercetarea contra d-lui Lucaciu, care sémĕnă, ca ou cu ou, cu tóte cercetările anteriόre de felulŭ acesta, din carĭ nimicŭ nu s'a alesŭ decâtŭ că adversarii noștri și-au ajunsŭ scopulŭ lorŭ tendențiosŭ și dușmănosŭ de a ne înegri înaintea dinastiei.

Deocamdată facemŭ trista constatare, că atuncĭ când se pregătescŭ a întêmpina pe capulŭ statului, Ungurii dela putere sĕrbătorescŭ în modŭ demonstativŭ pe rĕsturnătorulŭ Kossuth, și începŭ a înfunda în temnițe pe aceia, despre carĭ tótă lumea scie că nu facŭ nimicŭ altceva decâtŭ că apĕra poporulŭ în contra cutropitorilorŭ de séma lui Kossuth.

Cestiunea bulgară.

„Neue Freie Presse“ primesce dela corespondentulŭ sĕu din Sofia o depeșă ḍicendŭ, că guvernulŭ bulgarŭ a primitŭ dela Pórtă o comunicare neiscălită, somândŭ pe principele Ferdinand sĕ părăséscă Bulgaria. Consiliulŭ de miniștri bulgarĭ s'a întrunitŭ, și luândŭ cunoscință de nota turcéscă a hotărîtŭ sĕ nu rĕspundă.

»Journal de St. Petersbourg«, înregistrândŭ scirea dată de „Berliner Tagblatt«, cum că puterile vorŭ rechema pe representanții lorŭ din Sofia, ḍice că acéstă satisfacțiune platonică este cu totulŭ insuficientă. Trebue ca principele sĕ plece, ḍice organulŭ rusescŭ, nu póte sĕ stea în Bulgaria.

»Nordd. Allg Zeitung« confirmă scirea, cum că Porta a trimisŭ principelui de Coburg o telegramă, ḍicendŭ că Turcia se unesce cu celelalte puterĭ spre a considera procedările principelui în Bulgaria ca ilegale. Porta a comunicatŭ puterilorŭ demersurile sale în contra principelui de Coburg. Se crede în generalŭ că Porta nu va lua alte mĕsurĭ mai energice din propria sa inițiativă.

»Corespondența Politică« ḍice că principele de Coburg se silește sĕ formeze cabinetulŭ bulgarŭ din tóte partidele, fără deosebire, dér că încercările pe acéstă cale nu suntŭ încoronate de succesŭ. Zancoviștii refusă colaborarea lorŭ. Decă ei persistă în atitudinea lorŭ, cabinetulŭ va fi formatŭ din membri aparținendŭ partidului liberalŭ naționalŭ, ai cărui șefĭ suntŭ d-nii Mutkuroff, Stambuloff și Tonceff.

»Agenția Reuter“ anunță din Constantinopolŭ că o lungă întrevedere a avutŭ locŭ Marția trecută între comitele de Montebello, ambasadorulŭ Franciei, și între Marele vizirŭ Kiamil pașa. Subiectulŭ acestei întrevederĭ a fostŭ propunerea Rusiei privitóre la trimiterea unui comisarŭ otomanŭ și a unui generalŭ rusŭ la Sofia. Porta a însărcinatŭ pe Sakir-pașa, ambasadorulŭ ei la St. Petersburg, sĕ céră cabinetului rusŭ programul ce ar urmări generalulŭ rusescŭ în Bulgaria. Porta va comunica în urmă programulŭ acesta puterilorŭ.

»Corespondența politică“ anunță că cercurile politice din Constantinopolŭ așteptă trimiterea, în curendŭ, a unei circulărĭ puterilorŭ, în care Pórta va espune din nou punctulŭ sĕu de vedere și mĕsurile ce își propune a lua în cestiunea bulgară.

D. Vulcovicĭ, agentŭ diplomaticŭ alŭ Bulgariei la Constantinopolŭ, a remisŭ Porții o depeșă a principelui Ferdinand prin care Alteța Sa esprimă sentimentele sale de devotamentŭ cătră Sultanulŭ și dorința d'a veni la Constantinopolŭ cu scopŭ de a-șĭ esprima omagiile Maiestății Sale. Marele vizirŭ a refusatŭ cererea cu multă cuviință.

Circulă cu insistență scirea că în curendŭ se va întruni o conferință europenă pentru regularea cestiunei bulgare, spunŭ ḍiarele din Bucurescĭ. In acestŭ casŭ se afirmă că și România va fi invitată spre a lua parte la desbaterile Conferinței. E vorba ca conferința sĕ se întrunéscă în Bucurescĭ.

La 9 (21) Augustŭ curentŭ, ḍiua aniversărei principelui de Battenberg, emigrații bulgarĭ din Petersburg s'au întrunitŭ la unŭ banchetŭ și au espediatŭ principelui de Coburg telegrama următore: Principi Ferdinando Coburgio-Memento novem Augusti. Emigrantes Bulgariae.

Se telegrafiază din Constantinopolŭ, că din causa situațiunei politice ambasadorulŭ austro-ungarŭ de acolo, br. Calice 'și-a amânatŭ plecarea sa în concediu.

Incălcare de teritoriu în Bucovina.

O telegramă din Cernăuțĭ comunică cu data de 27 Augustŭ, că doi soldați rușĭ, urmărindŭ nisce contrabandiștĭ, au trecutŭ pe teritoriulŭ austriacŭ în Bucovina și au venitŭ până la Czernavka, care se află la unŭ milŭ depărtare de graniță. Aci se născu certă între soldații rușĭ și între țĕranĭ. Soldații rușĭ făcură usŭ de arme; unŭ țĕranŭ și unŭ soldatŭ fură rănițĭ. Gendarmeria arestă pe escedențĭ și ii predete judecătoriei de cercŭ din Sadagura.

SCIRILE ḌILEI.

Póte amăgitŭ de svonulŭ, ce așa de multŭ se face în ḍiarele »patriotice“ cu liberalismulŭ unguréscŭ, l'au pusŭ pĕcatele pe unŭ negutătorŭ sasŭ din Sighișóra, cu numele Misselbacher, sĕ-șĭ deschidă o prăvăliă în Clușiu. Elŭ și acolo vorbesce cu ai sĕi în limba sa maternă, calfele lui, carĭ încă suntŭ sașĭ, de asemenea vorbescŭ în limba lorŭ, ba chiar și la birtulŭ, unde prânḍescŭ, își comandă mâncările în limba nemțéscă și totŭ nemțesce vorbescŭ și acolo între sine. Precum vedețĭ, acestŭ „periculosŭ“ Sasŭ era câtŭ pe aci sĕ nemțéscă acestŭ trufașŭ orașŭ unguréscŭ, décă unŭ „patriotŭ“ nu s'ar fi pomenitŭ de timpuriu, denunțândŭ în colónele lui „Kolozsvár“ acestŭ faptŭ „anti-patrioticŭ“ publicului unguréscŭ și pronunțândŭ, sĕ-lŭ facă pe Sasŭ sĕ simtă, că limba de conversație în Clușiu e limba ungurésca. Fără îndoélă, că o propunere atâtŭ de „patriotică“ va fi bine primită în Clușiu. — Apoi sĕ mai ḍică cineva, că Ungurii nu suntŭ „liberalĭ“! Cine se mai îndoesce despre acésta n'are, decâtŭ sĕ întrebe pe Misselbacher și se va convinge de sigurŭ.

—x—

Din incidentulŭ ḍilei Sf. Ludovicŭ, Ungurii din Borsecŭ i-au trimisŭ lui Kossuth o telegramă pe adressa: „Guvernatorului Ludovic Kossuth în Turinŭ.« — Italienii vorŭ rĕmâne încremenițĭ când vorŭ auḍi că Turinulŭ are guvernatorŭ și încă ungurŭ, fără ca ei sĕ scie ceva despre asta. Póte că vorŭ fi vrutŭ sĕ ḍică exguvernatorŭ.

—x—

In Mândra, lângă Șercaia, treisprеḍece economĭ au suferitŭ, din causa incendiului, o pagubă de peste 2500 fl.

—x—

In ḍilele acestea, câtŭ a ploatŭ, a ninsŭ pe vêrfurile mai înalte ale munțilorŭ. Vêrfulŭ Negoiului e acoperitŭ cu zăpadă próspĕtă. De altmintrelea de pe Negoiu nicĭ nu s'a topitŭ tótă zăpada cea veche, deși în Iulie a fostŭ destulŭ de caldŭ.

—x—

In privința despărțirei de corpŭ à l'amiable a părechei regale sêrbescĭ află „Epoca“, că condițiunile acestei despărțirĭ au făcutŭ obiectulŭ unei convențiunĭ, semnată de ambele părțĭ, și prin care, pe deoparte Regina Natalia se angajéză a nu reintra în Serbia pe câtŭ timpŭ soțulŭ sĕu se va afla pe tronŭ, ér pe de alta Regele Milanŭ lasă pe prințulŭ moștenitorŭ sub îngrijirea Reginei până la maioritatea constituțională a A. S. R. Regina se obligă încă a face ca prințulŭ moștenitorŭ sĕ fie condusŭ lângă părintele sĕu, orĭ de câte orĭ acesta va voi sĕ-lŭ vedă, însĕ nu pe teritoriulŭ sêrbescŭ. Regele lasă în disposițiunea Reginei totŭ venitulŭ ăestralŭ alŭ ei și osebitŭ ii vă servi o pensiune pentru educațiunea moștenitorului

—x—

Agio vamalŭ pe luna Septemvre s'a stabilitŭ cu 25 procente.

—x—

Episcopulŭ reformatŭ Dominik Szasz se va duce în sĕptĕmâna acésta în România, pentru ca sĕ organiseze comunele bisericescĭ aflătóre acolo ale missiunei reformate într'unŭ decanatŭ cu comuna bisericéscă Bucurescĭ în frunte. Episcopulŭ, spune „Kolozsvár“, va călĕtori prin diferitele comune bisericescĭ, care îi pregătescŭ o primire sĕrbătorescă, și le va regula în persónă afacerile.

—x—

Diarele din Bucuresci ne comunică îmbucurătórea scire, că d-lŭ Michailŭ Kogălniceanu, care fusese la Parisŭ unde s'a supusŭ unei operațiuni, s'a întorsŭ în Bucuresci deplinŭ sănătosŭ. D-sa plecă la Constanța pentru a asista la ceremonia inaugurațiunei statuei lui Ovidiu.

—x—

In „Meseriașulŭ românŭ" e publicatŭ concursŭ — din partea comitetului „Associațiunei pentru sprijinirea învĕțăceilorŭ și sodalilorŭ meseriași românî, din Brașovŭ", — pentru 2 premii de câte 75 fl. din fundațiunea „Michailŭ și Elisa Stroescu.« La aceste premii potŭ concura până la 1 Septemvre st. v. 1887 sodalii românî perfecțî seu și măestrii românî din orî ce locŭ, carî voescŭ sĕ deschidă în Brașovŭ meseria de: faurŭ, rotarŭ, lăcătarŭ, tinichigiu și de compactorŭ. Concurenții au a-și trimite petițiile la Comitetulŭ numitei Associațiunî, provĕdute fiindŭ cu atestatŭ de botezŭ și de sodalŭ, și cu concesiunea dela diregĕtoria de meserii, că au dreptulŭ a deschide în Brașovŭ atelierŭ pe numele lorŭ.

Dela Adunarea Associațiunei Transilvane.

Ierî Associațiunea transilvană pentru literatura română și cultura poporului românŭ a avutŭ la Sibiiu a 25-a adunare a sa. E o frumósă esistență acestŭ pătrarŭ de seculŭ, socotindŭ neajunsurile prin care a călatŭ sĕ străbată dela înființarea sa, căci multe au fostŭ piedecile ce i s'au pusŭ în cale și prin carî din fericire a trecutŭ triumfătóre. După depeșile și informațiunile ce primimŭ dela corespondenții noștri, Associațiunea a fostŭ impunĕtorŭ representată, în ciuda refusului d'a se acorda ĕstimpŭ membrilorŭ reducerea de prețurî pe liniile ferate ce de 24 de anî s'au acordatŭ mereu.

Puterea de viéță a unui poporŭ se mĕsóră după puterea de viéță a literaturei și culturei sale. Salutămŭ dar cu nespusă bucuriă rivna cu care frații noștri au alergatŭ la acéstă întrunire! Ea ne dovedesce că Românii par a înțelege mai bine pericolulŭ d'a trăi streinî de cele ce atingŭ cultura neamului și simtŭ mai viu nevoiă d'a se întruni și consfătui la olaltă, par a se încredința mai adâncŭ de adevĕrulŭ exprimatŭ de poetulŭ care a incarnatŭ geniulŭ poporului românŭ:

Unde-i unulŭ nu-i putere
La nevoi și la durere
Unde-sŭ doi puterea cresce . . .

Felicitândŭ căldurosŭ Associațiunea, îi urămŭ sporŭ la lucru cu folosŭ și viață îndelungată, fiindŭ vecinicŭ farulŭ conducĕtorŭ alŭ neamului românescŭ pe tĕrêmulŭ culturalŭ!

Sibiiu, 28 Augustŭ 1887.

Pentru a participa la adunarea generală a »Associațiunei Transilvane« a începutŭ încă de ierî dimineță a sosi în Sibiu numerosŭ publicŭ inteligentŭ românŭ, de ambe sexele, bărbați și femei, din tóte părțile locuite de Românî.

Aséră a fostŭ convenirea de cunoscință în pavilionulŭ Hermann, la care s'au întrunitŭ peste 200 persóne. Localulŭ era pré îndesuitŭ, mulțî óspețî au fostŭ siliți a ocupa locŭ în grădină. Petrecerea fu fórte animată și a duratŭ până la 11 óre.

Adî diminéță au mai sositŭ și alțî numeroșî óspețî românî. Se aștéptă încă sosirea mai multorŭ insinuațî.

După sĕvĕrșirea serviciului divinŭ prin Escelența Sa Metropolitulŭ Mironŭ Romanulŭ, s'a deschisŭ prima ședință în sala comitatului. De față erau mulțime de membri și numerosŭ publicŭ românŭ.

Deséră se va da concertŭ în pavilionulŭ Hermann, mâne seră, Lunĭ, se va arangia balulŭ în sala dela „Impĕratulŭ Romanŭ". Timpulŭ frumosŭ și insuflețirea este generală. Despre resultatulŭ materialŭ vĕ voiu raporta mai târdiu; celŭ moralŭ se póte constata de acum; e strălucitŭ. Pe largŭ vu urma.

Din incidentulŭ adunărei, d-lŭ Dr. Lucaciu a fostŭ reținutŭ de »patrioții« ungurî, ba, după cum se aude, este arestatŭ.

Coresp

Munții apuseni, în 21 Augustŭ 1887.

Onorate D-le Redactorŭ! In Nr. 173 al „Gazetei Transilvaniei", Iosifŭ Draia din Abrudsatŭ are tristulŭ curagiu de a denega publice ceea ce a făcutŭ. In urma acésta eu, care în nr. 154 am declaratŭ într'unŭ modŭ fórte crutătorŭ, că dînsulŭ „a umblatŭ nu numai prin Abrudŭ în modŭ cinicŭ după alegĕtorî, ci și în Corna după suflete", mĕ vĕdŭ moralmente constrînsŭ a dovedi afirmațiunea mea.

Cumcă Iosifŭ Draia a umblatŭ în diua alegerei de deputatŭ din Abrudŭ prin Corna spre a câștiga, cu riscculŭ de a căpĕta bătaiă, voturî românescî pentru Benitzky, se dovedesce prin declarațiunea estradată de cea mai competentă persónă adecă de preotulŭ George Gendelŭ din Corna, care o acludŭ aci în origine și care sună: »eu subscrisulŭ constatŭ conformŭ adevĕrului cumcă Iosifŭ Draia jude comunalŭ din Abrudsatŭ, în diua alegerei de deputatŭ din Abrudŭ a umblatŭ prin comuna Corna spre a câștiga votanți românî pentru Benitzky.« Așa credŭ că acésta nu are lipsă de comentarŭ.

Cumcă Iosifŭ Draia, care după mărturisirea s'a în Abrudŭ nicî dreptŭ de votare nu are și care prin urmare ar fi făcut mai bine, decă ședênd acasă nu s'ar fi amestecatŭ în treburî, carî nu lŭ atingŭ, totuși a fostŭ prin Abrudŭ și a debutatŭ în contra unuia și a cortegiŭ în favórea celuilaltŭ candidatŭ o recunósce și dênsulŭ firesce într'unŭ gradŭ cu multŭ mai micŭ și prin urmare și în acésta privință nu este lipsă de dovadă.

Cumcă Iosifŭ Draia a umblatŭ ca unŭ pandurŭ după vice-comitele și cumcă la porunca acestuia a chematŭ dênsulŭ pe neguțătorulŭ George Ivascu din boltă, au vĕdutŭ toți Românii, carî au fostŭ în piață. După aceea a provocatŭ pe măestrulŭ Nicolae Cîrlea la votare promițêndu-i trei-decî florinî v. a., ce se póte dovedi cu Domnulŭ Nicolae Cîrlea și Alexandru Ivascu.

Aceste și altele, bunăóră chiămarea prin telegrafŭ a ginerului sĕu românŭ spre a vota pentru Benitzky, m'au constrînsŭ, decă am voitŭ sĕ scriu adevĕrulŭ, a-lŭ aminti și pe dênsulŭ și așa cugetŭ, că după faptele sale servile ar fi meritatŭ o amintire cu multŭ mai aspră.

Péta acestorŭ fapte ale sale nu o póte spăla Iosifŭ Draia prin calumniarea nedreptă a altorŭ persóne. Casulŭ cu adv. C. nu e alteva de câtŭ o simplă întortochiare de cuvinte sevĕrșită de fiulŭ lui Iosifŭ Draia, unŭ iuristŭ sfătosŭ, care verosimilŭ a scrisŭ articlulŭ și care încă înainte de acésta cu trei anî, cu ocasiunea cercetărei electuite contra tinerilorŭ românî dela universitatea din Clușiu, a doveditŭ, că e capabilŭ de fapte cu multŭ mai marî, decâtŭ de o simplă întortochiare de cuvinte.

Altcum „la totŭ casulŭ« și la casŭ de lipsă« nicî nu are înțelesŭ.

Decă C. întru adevĕrŭ ar fi voitŭ se îndemne pe S. P. la votŭ, atuncî atâta minte ar fi avutŭ de a-lŭ chiăma doi sĕu trei pași de laturî și a se adresa cătră dênsulŭ cu de totului totŭ alte cuvinte.

Ar fi psyhologice inesplicabilŭ, că adv. C în acelŭ momentŭ sĕ îndemne pe cineva la votŭ, în care a apostrofatŭ pe Iosifŭ Draia pentru purtarea sa cinică, pentru care apostrofare apoi fiulŭ aceluia a aflatŭ de cuviință a face céră de lana caprina.

Decă nicî tóte acestea nu ar fi destulŭ, în acelŭ casŭ acludŭ aci declarațiunea*) dela cea mai competentă persóna în acésta privință, adecă dela P. S., din care e pe deplinŭ evidentŭ, că nu adv. C. ci Iosifŭ Draia e acela, care a consultatŭ și provocatŭ pe P. S., ca sĕ voteze pentru Benitzky.

E lucru constatatŭ, că protonotarulŭ Tĕrnoveanu, cu tóte că superiorulŭ sĕu a fostŭ de față, cu tóte că de votulŭ sĕu a fostŭ mare lipsă, totuși nu a votatŭ.

O astfelŭ de faptă în sine e laudabilă și din valórea ei cu secăturile afirmate de Draia cu atâtŭ mai puținŭ se póte detrage ceva cu câtŭ e cunoscutŭ că puținî séu dóră nicî unulŭ dintre oficialii românî nu a avutŭ acelŭ curagiu de a denega votarea, cu câtŭ casurî anterióre dovedescŭ, că Draia în loculŭ lui de sigurŭ ar fi votatŭ la porunca superiorulu sĕu.

Participarea lui Tĕrnoveanu la banchetŭ, de cumva s'ar fi întêmplatŭ, nu ar involva în sine nimicŭ antinaționalŭ căcî participarea sĕu neparticiparea s'a la acelŭ banchetŭ nu a mai pututŭ nicî ajuta nicî strica nicî causei naționale și nicî deputatului deja alesŭ fără concursulŭ sĕu..

Multă audaciă am cunoscutŭ la ómenî, dér atâta cutezanță potŭ dice cinismŭ de a nega fapte, carî diua la amédi în vederea tuturora s'au întêmplatŭ și apoi ca pupăza pe colacŭ a ataca și încă într'unŭ modŭ copilărescŭ, ómenî, cărora ei greu vorŭ egala, nu am asceptatŭ.

Mai multă iubire de adevĕrŭ, mai multă modestiă! Amicus Plato, sed magis amica veritas**).

Observatorulŭ.

Saracseŭ, 23 Augustŭ 1887.

Grindină ne mai pomenită. Erî după amédi între órele 2 și 3 s'aŭ ridicatŭ norî negri despre apusŭ, în urma cărora au cădutŭ pradă grindinei înspăimântătóre mai multe hotare, începêndŭ dela Geoagiulŭ de josŭ până la Alba-Iulia, partea dréptă a Mureșului și cu deosebire teritoriulŭ comunelorŭ Saracseŭ și Armariu a fostŭ totalŭ nimicitŭ de grindină, așa încâtŭ bietulŭ poporŭ își blastĕmă sórtea, căcî după atâta ostenélă în 15 minute a rĕmasŭ la sapă de lemnŭ, nu li-a rĕmasŭ nicî câtŭ sĕ'șî pótă hrăni gura în o di. Grindina a cădutŭ ca nicîodată, așa afirmă bĕtrânii, plóiă nu a fostŭ de locŭ ci numai ghiață ca ouĕle de gâscă și și mai mare, așa încâtŭ animalele mai micî au fostŭ omorîte de torentulŭ grindinei; s'au găsitŭ mulțime de paserî mórte, epurî prin pădure, asemenea oi, capre, purcei și paserî de casă; recolta a fostŭ sdrobită de nicî urmă nu i-a mai rĕmasŭ, așa că nimenea nu ar crede sĕ fi fostŭ pe acelea locurî cva sĕmĕnătură. E de compătimitŭ bietulŭ poporŭ, care

*) Atâtŭ acésta, câtŭ și declarațiunea mai sus menționată ni s'a alăturatŭ în originalŭ. Red.

**) Dândŭ locŭ acestei apĕrărî la espresa rugare a corespondentului din cestiune, declarămŭ totodată discuțiunea închisă și esprimămŭ dorința ca cu-o di mai înainte sĕ se curme céra dintre Românii fruntașî munteni, făcêndŭ locŭ unei solidare și sincere conlucrărî pentru binele comunŭ naționalŭ Red.

FOILETONŬ.

(38)

Misterele Veneției.

de Edouard Didier, traducere de *Ioanŭ S. Spartali.*

XIII.

Fantele.

Omenii din poporŭ admiră totdéuna o desfășurare mare de forță fisică; de aceea toți îlŭ aplaudară. Ba unii chiar mai îndrăsneți strigară:

— Bravo! grafierule!

Insĕ din pricina asvîrliturii, grafierului îi pică rochia de lână négră și adunarea vĕdŭ înaintea sa unŭ gentilomŭ tînĕrŭ cu înfățișare mândră și îmbrăcatŭ cu o haină scurtă de catifea négră. Elŭ mai ținea în mână o bonetă roșiă pe care o și puse pe capŭ.

Numai decâtŭ se făcu o mișcare mare.

— Fantele! Fantele! strigară ómenii podestatului uluițî.

— Da! sunt Fantele! — dise gentilomulŭ arătândŭ galbenulŭ de aurŭ care îi impodobea boneta-i roșiă. — Eu sunt Messer grande! Sunt singurŭ aci și voi sunteți mai mulți de cincî sute, insĕ eu represintŭ legea și voi sunteți uneltele unui mișelŭ pe care am sĕ-lŭ sdrobescŭ în fața vóstră.

Podestatulŭ, vĕdêndŭ autoritatea cu care vorbea Fantele, se înfuriă așa de tare, încâtŭ deocamdată nicî nu putù vorbi. In cele din urmă scoborî câteva trepte ale peronului și arătândŭ cu degetulŭ pe Fantele care sta cu brațele încrucișate pe pieptŭ, singurŭ în mijloculŭ incintei, dise ofițerilorŭ carî îlŭ înconjurau:

— Vĕ poruncescŭ sĕ arestați pe omulŭ acesta!

Insĕ ofițerii, în locŭ sĕ asculte porunca podestatului, salutară și nu se clătinară din locŭ. Atuncî podestatulŭ strigă soldațilorŭ:

— Nu m'ațî audițŭ nicî voi? Am poruncitŭ sĕ arestați pe omulŭ acesta care pretinde că este Fantele.

In soldățime s'audî unŭ sgomotŭ care semĕna cu urletulŭ unei mărî înfuriate și singurulŭ resultatŭ ce putŭ elŭ sĕ dobândescă fuse că toți se retraseră până în fundulŭ curții

Astfelŭ de mare groză le inspira puterea misteriósă pe care o represinta Fantele; toți soldații aceștia carî, în alte împrejurărî, și-arŭ fi datŭ viéța pentru ca sĕ scape pe Martinengo la unŭ semnŭ datŭ, acum refusau sĕ pună mâna pe unŭ omŭ singurŭ și nearmatŭ, dér care avea pentru dênsulŭ legea.

— Cine este dintre voi ofițerulŭ cu gradulŭ celŭ mai înaltŭ? întrebă Fantele.

— Eu! rĕspunse o voce.

— In numele Inchisiției îțî ordonŭ sĕ arestezî pe podestatŭ!

Ofițerulŭ împlinî porunca, cu tótă lupta podestatului care striga:

— Protestezŭ! Procurorulŭ venise numai cu unŭ mandatŭ de înfățișare înaintea Senatului!

— N'ai voitŭ sĕ ascultî de mandatulŭ acesta, de aceea, tribunalulŭ celorŭ Trei, prevĕdêndŭ refusulŭ, a decretatŭ arestarea d-tale.

— Și cine va presida tribunalulŭ care trebue sĕ me judece? întrebă Martinengo.

— Dogele în persónă!

— Bine! Celŭ puținŭ am mijloculŭ sĕ-mî rĕsbunŭ pe dênsulŭ! dise Martinengo.

XIV.

Intre doi norî.

Amŭ spusŭ, într'unulŭ din capitulele trecute, cu câtă bunătate primise dogele Francesco Foscari pe mititica Fiametta.

La început o ascultă cu o mare bunăvoință și fără sĕ abată dela acea liniște plină de demnitate pe care se obicînuise s'o aibă. Insĕ cu câtŭ mergea Fiametta mai departe în povestirea ei, cu atâtŭ bĕtrânulŭ doge își pierdea incetŭ-încetŭ liniștea. Obrajii i se roșau, fruntea i se încrețea . . ér când fata sfirși d'a mai înșira necredutele atentate sĕvĕrșite de podestatulŭ Padovei dela începutulŭ logodnei fiicei Adriaticei, Francesco Foscari isbucni.

Reținerea firéscă a capului Statului făcù locŭ numai decâtŭ temperamentului bĕtrânului soldatŭ care sĕ deșteptă într'insulŭ.

Își luase cu amêndouĕ mânile boneta-î de doge și o asvêrlise cu furiă pe o mobilă. Umbla încóce și încolo prin cameră vorbindŭ și dândŭ din mânî. Oprindu-se deodată în fața Fiamettei îi dise:

— Fată, poțî tu sĕ-mî probedî totŭ ce mî-ai spusŭ până acum?

— Da, Alteță, potŭ sĕ probezŭ! rĕspunse Fiametta cu asigurare.

— Cuvêntulŭ tĕu nu-mî ajunge. Pricepe-mĕ bine; îmî trebue probe.

şĭ-a avutŭ totă speranţa în productulŭ pentru care a asudatŭ vera intregă, numai D-ḑeŭ scie cu câte greutăţĭ.

Secerişulŭ pe aicĭ tocmai în ḑiua care a cădutŭ şi grindina s'a inceputŭ, pentru că pe aici nu cresce altŭ soiŭ de grâu decâtŭ de primăveră şi fiindŭ hotarulŭ totŭ pe delurĭ nu s'a pututŭ coce mai curêndŭ, eră partea hotarului aprope de Murĕşŭ a fostŭ în luna lui Maiu inundată de apă, aşa încâtŭ a rĕmasŭ păşune vitelorŭ. Mai era speranţă la puţinele grâne şi cucuruḑe sĕmĕnate pe cóste, cum le numescŭ pe aici.

Astăḑĭ nu se aude altceva între poporŭ decâtŭ că suntŭ decişĭ a pleca în lumea largă spre a'şĭ putea câştiga traiulŭ vieţii.

Inainte de căderea grindinei, preotulŭ gr. orientalŭ din Bulbucŭ, comună vecină cu Acmariu, în Dumineca din 21 l. c. a scosŭ satulŭ intregŭ la clacă, asemenea şi alţĭ fruntaşĭ ai comunei l'au urmatŭ. Judece lumea, decă faptŭ creştinescŭ este acesta.

(La intrebarea acésta vomŭ reveni. Red.)

T. Albani, adj. not.

Inmulţirea Jidovilorŭ în Bucovina.

„Revista politică“ dela 15 Augustŭ scrie:

Cine n'a cercetatŭ de vr'o 5—6 anĭ incóce munţii românescĭ din Bucovina şi-i va cerceta acuma, are sĕ se înspăimânte de unde a rĕsăritŭ deodată atâta amarŭ de jidovime şi cum de s'a incuibatŭ ea aşa de tare în aceştĭ munţĭ, în carĭ până nu de multŭ era numai unde şi unde câte-o crâşmă jidovescă. Incepêndŭ dela Gura-Homorului şi până în vêrfulŭ Măgurei, nu este nicĭ unŭ singurŭ oraşŭ, satŭ şi cătunŭ, în care sĕ nu se afle acuma câte mai multe familii jidovescĭ aşeḑate pentru totdeuna. Cu deosebire însĕ în Vamă şi Cândrenĭ s'au încuibatŭ atâtŭ de mulţĭ Jidovĭ, că vetrile acestorŭ două sate suntŭ mai cu desĕvêrşire măturate de Românĭ şi bucşite de case jidovescĭ. Şi óre din ce trăiescŭ aceştĭ ómenĭ veniţĭ ca vai de ei de prin tóte părţile împĕrăţiei, şi mai alesŭ din Galiţia? Partea cea mai mare dintre dênşii trăiescŭ de pe spatele şi din sudórea poporului românescŭ, care a fostŭ atâtŭ de neprecautŭ a'i primi fără cea mai mică băgare de semă în sînulŭ sĕu şi a se lăsa a fi înşelatŭ şi esploatatŭ în tóte chipurile, mai alesŭ însĕ prin camete şi beuturĭ spirtuose. Unde te vei intorce, nu veḑi alta decâtŭ crâşmă lângă crâşmă, şi nimĕrui nu-i plesnesce prin minte a pune odată capĕtŭ înfiinţării atâtorŭ crâşme, carĭ suntŭ ruina şi nimicirea poporului nostru. Diregĕtoriile politice suntŭ unicele în stare carĭ ar pute sĕ pue stavilă creării atâtorŭ amarŭ de crâşme, căcĭ în a lorŭ mână e puterea. Der cine-şĭ mai bate capulŭ cu astfelŭ de lucrurĭ?

— Românii sĕ'şĭ bătă, altfelŭ îi cutropescŭ şi Jidovii şi Rutenii.

Agricultura în Germania.

O escursiune agricolă făcută la Rosalii 1884 în provincia Sacsonia

Oraşulŭ Quedlinburgŭ şi cultura de florĭ.

(Urmare.)

Pe deplinŭ satisfăcuţĭ de cele arătate de venerabilulŭ profesorŭ Hellriegel, în murgulŭ serei, părăsirămŭ Bernburgulŭ, plecândŭ cu trenulŭ spre Quedlinburgŭ, unde aveamŭ cuartierele deja tocmite.

Quedlinburg-ulŭ erăşĭ e unŭ oraşŭ vechiŭ, care in vêculŭ de mijlocŭ a fostŭ de mai multe orĭ residenţa împĕraţilorŭ germanĭ, şi stariţa seu mai bine ḑisŭ egumenésa mănăstirei de călugăriţe de acolo, a fostŭ de mai multe-orĭ fiică, orĭ nepotă de împĕratŭ şi făcea parte din staturile (ordinile) imediate ale imperiului germanŭ, avêndŭ o putere şi jurisdicţiune forte mare. Şi aḑi se vĕdŭ zidurile de apĕrare şi cele 7 turnurĭ din jurulŭ oraşului, ce au fostŭ edificate de unŭ senior — conte — germanŭ, care pentru óre-care delictŭ, orĭ crimă, a fostŭ inchisŭ de egumenésă pe mai mulţĭ anĭ şi în urmă eliberatŭ numai cu condiţiunea, ca sĕ încingă din propriele-i mijlóce oraşulŭ cu ziduri şi bastióne de apĕrare.

Şi lucru curiosŭ! După trecerea oraşului şi a egumenesei la protestantismŭ, cu tóte combaterile şi desaprobarea monarchismului şi a mănăstirilorŭ de către Luther, mănăstirea acésta de călugăriţe nu fù desfiinţată, ci rĕmase ca mănăstire protestantă — luterană, — până la anulŭ 1820, cândŭ o desfiinţa regele Prusiei, în a cărui potestate devenise întregă provincia Sacsonia în urma resboielorŭ Napoleonice. Cea din urmă egumenésă protestantă (la 1820) a fostŭ o principesă de Gottorp, o mătuşă a actualei case imperiale rusescĭ. Şi acésta încă e o dovédă, că protestantismulŭ şi lăţirea luĭ nu a fostŭ o luptă de principii, ci mai multŭ o luptă pentru întinderea egemoniei şi a averei, şi chiar autorii lui principalĭ, unde nu puteau rĕuşi în altŭ chipŭ, nu se sfiiau a-şĭ da consimţĕmêntulŭ şi aprobarea lorŭ la lucrurile cele mai perverse.

Quedlinburgulŭ şi jurulŭ sĕu nu mai cultivă atâta sfeclă de zăcharŭ, ci favorisate de o situaţiă potrivită, închisă de tóte părţile de coline şi delurĭ, carĭ oprescŭ şi calméză vênturile cele recĭ şi orcaneie, de unŭ pămêntŭ humosŭ şi ceva nisiposŭ, şĭ-a făcutŭ unŭ mare renume în tótă lumea prin cultura de sĕminţe de florĭ, pe carĭ le cultivă pe unŭ arealŭ de 30,000 Morgen-e parte în grădinĭ, parte pe câmpulŭ liberŭ. Noi aveamŭ sĕ visitămŭ o astfelŭ de cultură de grădină, pe aceea a fraţilorŭ Dippe.

Fraţii Dippe au începutŭ la anulŭ 1845 cu 50 morgen-e şi aḑĭ cultivă pe fiă-care anŭ peste 8000 Morgen-e, peste 2000 hectare, dintre carĭ 3000 Morgen-e suntŭ proprietatea lorŭ privată, ér celelalte luate în arêndă. Şi aci dér avemŭ d'a face cu o moşiă forte mare şi totŭ aşa de grandiosă ca şi cea din Kl. Wanzleben, cu deosebirea numai, că pe acéstă moşiă nu se cultivă altceva, decâtŭ florĭ de grădină şi erăşĭ florĭ, şi anume tóte numai pentru sĕmênţă; 16 cai de şea ostenean în fiăcare ḑi, alergândŭ dela o parţelă la alta ca sĕ inspecteze pe lucrătorĭ.

(Va urma.)

Avisŭ. Domnilorŭ acţionarĭ ai institutului de creditŭ şi economii „Arieşana“, din Turda, li-se aduce la cunoscinţă, că terminulŭ de solvire alŭ vĕrsămêntului alŭ III lea (fl. 10 — de acţiune) a espiratŭ în 24 Augustŭ st. n. a. c.; decĭ prin acésta suntŭ rugaţĭ a solvi câtŭ mai în grabă acestŭ vĕrsămêntŭ.

Turda, 25 Augustŭ st. n. 1887.

Direcţiunea institutului de creditŭ şi economii „Arieşana.“

D. St. Şuluţiu, dir. esecut. **Silvestru Moldovanu**, secretarŭ.

Mulţamită publică şi dare de sémă,

asupra ofertelorŭ primite de comitetulŭ pentru adunarea de ajutóre în favorulu incendiaţilorŭ din comuna Galaţĭ.

(Urmare.)

8. Din Branulŭ superiorŭ, prin d-lŭ Ioanŭ Raţiu, notarŭ, s'au colectatŭ până acum 4 fl.

9. Din Făgăraşŭ au mai incursŭ 6 fl. dela d-nii: Ioanŭ Dejenariu, comptabilŭ 2 fl., Bârsanŭ, căpitanŭ în pensiune 2 fl., Nicolae Cozgarea, căpitanŭ în pensiune 2 fl. v. a.

Sumele până aci ḑise, carĭ facŭ la olaltă 400 fl. 80 cr., s'au împărţitŭ prin comitetulŭ de ajutorare celorŭ daunaţĭ încă în 10 Maiu 1887.

10. Din Orăştiă, prin d-lŭ Ioanŭ Lăzăroiu s'au trimisŭ 21 fl. 58 cr. v. a. dela d-nii: Iustinŭ Moldovanŭ, protopopŭ 1 fl., Aurelia Vladŭ 50 cr., Ana Popŭ 50 cr., Maria Corvinu 50 cr., Aliquis 50 cr., Andrek 20 cr. Leontina Dobo 40 cr, N. N parochŭ 50 cr., Maria Mihai 30 cr., George Baciu, neguţătorŭ 50 cr., Schnell 40 cr., Dr. Binik, medicŭ 1 fl., A. Nein 60 cr., Dr. Ioanŭ Mihu, advocatŭ, 1 fl., Elisabeta Cristea 50 cr., Frantz Vidmann 40 cr., Brotschi 30 cr. Nicolau Dragomirŭ 1 fl., Maier, hotelierŭ, 40 cr., George Munteanŭ 50 cr., Ioanŭ Michaescu 40 cr., Demetriu Şuşara 50 cr. Dr. A. Tincu 1 fl., Ioanŭ Marianŭ 30 cr., E. Popŭ 50 cr. Dumitru Iosifŭ, notarŭ (Beriu) 50 cr., Georgiu Avramŭ 50 cr., Unŭ preotŭ 20 cr, Iosifŭ Dragoţielŭ, preotŭ (Gelmariu) 30 cr., Ioanŭ Popoviciu, parochŭ (Vaideiu) 20 cr., Ioanŭ Fieşierŭ, învĕţ. (Romosŭ) 20 cr., Mulea N. 20 cr., Todorŭ Anastasiu 50 cr., I. Boca 20 cr., Toma Haneşiu, oficialŭ 30 cr., Stanŭ Ioanŭ 10 cr., George Puieanu 20 cr., Boieriu Maria 20 cr., Stoianŭ Demeter 30 cr., Popŭ 18 cr., Mihaiu Grofŭ 40 cr., G. Vintanŭ 50 cr., N. Rozolŭ ilă cr. Demeter Rodu 20 cr., Iakob Georg 20 cr.. Samo- 50 Popoviciu 20 cr, Toma Iancoviciu 20 cr., Nicolae Trifu 20 cr.şi Roza Lăzaroiu 1 fl. (Va urma.)

SCIRĬ TELEGRAFICE.

(Serv. part. a »Gaz. Trans.«)

CONSTANTINOPOLŬ, 29 Augustŭ. — Pórta a adresatŭ puterilorŭ o cerculară, prin care le comunică *rĕspunsulŭ Rusiei, privitorŭ la resolvarea cestiunei bulgare. După acestŭ rĕspunsŭ unŭ generalŭ va veni ca guvernatorŭ alŭ Rumeliei cu împuternicirea de principe alŭ Bulgariei, va forma unŭ nou ministerŭ şi va păşi la alegerea unei nouĕ Sobranie. Acésta ar alege pe principele. Deputaţii Rumelioţĭ însĕ sĕ nu fiă admişĭ la alegere.* Pórta a declaratŭ, că ea şi de aci înainte se va abţine dela orice pasŭ de iniţiativă, şi numai va comunica propunerile ce i-ar veni dintr'o parte orĭ alta.

SOFIA, 29 Augustŭ. — Stambulov e gata a forma noulŭ cabinetŭ.

CONSTANTINOPOLŬ, 29 Augustŭ. — Audienţa ambasadorului Italiei a duratŭ două ore, s'a discutatŭ cestiunea bulgară.

Telegramă part. a »Gaz Trans.«

SIBIIU, 28 Augustŭ. — Erĭ a fostŭ cină comună şi s'au încheiatŭ cunoscinţe între membii şi óspeţii veniţĭ la adunarea Associaţiunei transilvane, care e bine cercetată. Aḑĭ după serviţiulŭ divinŭ, oficiatŭ de către I. P. S. Metropolitulŭ, vice-preşedintele d-lŭ Bologa deschise adunarea salutândŭ cordialŭ pe numeroşii membrii întruniţĭ. Se constată totalulŭ membrilorŭ 767, votanţĭ 447, se cetesce raportulŭ comitetului, se esmitŭ comisiunile îndatinate. In urma frumosului discursŭ a d-lui Bariţiu despre necesitatea înfiinţărei şi acum a susţinerei şcólei civile de fete, închiḑêndu-se şedinţa, publiculŭ întregŭ visită cu deamĕruntulŭ edificiulŭ acestei şcóle şi rĕmase deplinŭ mulţămitŭ. Astă séră concertŭ. Mâne a doua şedinţă, banchetŭ şi balŭ. Averea propriă a „Associaţiunei“ se urcă la 111,000 fl., cea administrată de ea la 125,000 fl.

SIBIIU, 29 Augustŭ. — Concertulŭ de erĭ séra a reuşitŭ splendidŭ. Publicŭ a fostŭ de faţă peste 350 persóne. S'au distinsŭ la concertŭ: d-şóra Elena Florianŭ, d-na Brote, d-şóra Adela Heldenberg, d-lŭ Heldenberg, d-lŭ Isaia Popa, Corulŭ reuniunei sibiiane de cântărĭ şi capela orăşenéscă.

Şedinţa a doua a fostŭ bine cercetată. S'au cetitŭ telegrame dela inteligenţa din Viena, Şomcuta, Reghinŭ, Şimlĕu, Deşiu, Cluşiu şi Abrudŭ. Comisiunile esmise raportară. Se făcù amintirea membrilorŭ rĕposaţĭ. Despărţĕmintele mai tardive se provócă la mai multă activitate. Comitetulŭ se însărcinéză sĕ cerceteze starea fundaţiunei scolare a comitatului Dobéca. Se votéză mulţămită protocolară comitetului, în deosebĭ baronului Ursu, vicepreşedintelui Bologa şi cassarului Brote pentru multele ostenelĭ ce şĭ-au datŭ cu ridicarea, adaptarea şi organisarea scólei civile de fete. Se alegŭ: secretarŭ alŭ doilea Dr. Crişianŭ, controlorŭ Nicanorŭ Frateşŭ. Adunarea generala viitóre se va tiné la Abrudŭ.

BAIA DE SUSŬ, 29 Augustŭ. — Suntem în mare consternaţiune şi ferbere în întregŭ comitatulŭ. **Dr. Vasiliu Lucaciu e deţinutŭ** de tribunalulŭ din Sătmarŭ în arestŭ. Procurorulŭ tribunalului, pe basa însinuărei a trei inşĭ şi ortacilorŭ lorŭ, a ţinutŭ investigare înainte de ce ar fi fostŭ însărcinatŭ de cineva. Acusatulŭ Lucaciu se afla pe cale către Sibiiu ca sĕ participe la adunarea Associaţiunei. Nu s'a permisŭ nimĕrui sĕ vorbéscă cu dênsulŭ, nicĭ soţiei sale, nicĭ tatălui sĕu carĭ îlŭ însoţéu; nu póte vorbi cu elŭ nicĭ advocatulŭ.

Ca motivŭ alŭ deţinerei i se atribue agitaţiune politică şi mai alesŭ referatulŭ sĕu ca delegatŭ la conferinţa sibiană, ce l'a ţinutŭ aci cu ocasiunea conferinţei cercului nostru: învinuirĭ false dela ómenĭ falşĭ. S'au făcutŭ paşĭ pentru a-lŭ libera, dér înzadarŭ. Sufere elŭ şi suferimŭ toţĭ din confiniile românismului. Bucuriă în céta vrăşmaşilorŭ.

Dér dreptulŭ şi dreptatea nóstră, pentru care se luptă deţinutulŭ şi noi cu toţii, au sĕ învingă. N'avemŭ nicĭ o vină decâtŭ aceea că *voimŭ sĕ trăimŭ ca Românĭ cu drepturĭ.*

(Restulŭ depeşei e nedescifrabilŭ din causa telegrafiştilorŭ prin mâna cărora a trecutŭ şi carĭ parŭ a nu cunósce caracterele telegrafice. Atâta se póte înţelege că e vorba de *anii blăstĕmului.* — Red.)

— Am, Alteţă Serenisimă! am adusŭ cu mine în Veneţia pe patricianulŭ Felice Badoer şi pe gondolierulŭ Ricardo, carĭ amêndoi erau sĕ cadă victimele podestatului Padovei. Amêndoi aştepta buna plăcere a Alteţei Vóstre.

— Mĕ ducŭ la dênşii! ḑise Francesco Foscari punêndu-şĭ er boneta pe capŭ.

Fiametta, bucurósă, plecase înaintea dogelui până la uşa apartamentului pe care o şi deschisese. Insĕ bĕtrânulŭ se oprise de-odată, ca şi cum i se pecetluiseră piciórele. Da din capŭ şi în faţă îi puteai citi o descuragiare nespusă.

— Der ce ai, Alteţă Serenisimă? îlŭ întrebă Fiametta. —

— Uitasemŭ că sunt doge alŭ Veneţiei şi că portŭ legată de piciorulŭ meu ghiuleua suveranităţii mele! ḑise Foscari cu amărăciune.

— Ce vréi sĕ ḑicĭ Alteţă?

— Eu sunt prisonierŭ în palatulŭ acesta, draga mea copilă, şi nu potŭ sĕ esŭ dintr'ensulŭ fără voia Senatului!

— Nu eştĭ prinţŭ alŭ Veneţiei? ḑise Fiametta.

— Ba da, décă prin vorba prinţŭ vréi sĕ înţelegĭ că sunt restatulŭ Republicei şi că n'am voiă sĕ esŭ nicĭ o clipă din ocna mea, decâtŭ numai décă'mĭ dă voiă Senatulŭ! rĕspunse bĕtrânulŭ.

— O stăpêne! ḑise Fiametta care se simţea pré tulburată de astă confidenţă ciudată a dogelui.

— Nu face însĕ nimic! intórce-te la Felice Badoer şi asigură-lŭ de bunăvoinţa nóstră! ḑise Foscari reluându şĭ tótă demnitatea. (Va urma).

Editorŭ: **Iacobŭ Mureşianu.**
Redactorŭ responsabilŭ: **Dr. Aurel Mureşianu.**

Cursulŭ 'a bursa de Viena

din 25 Augustŭ st. n. 1887.

Rentă de aurŭ 5%	100 75	Bonurĭ croato-slavone	104 75
Rentă de hârtiă 5%	87.45	Despăgubire p. dijma de vinŭ ung.	100.50
Imprumutulŭ căilorŭ ferate ungare	150.90	Imprumutulŭ cu premiu ung.	121.75
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (1-ma emisiune)	98 25	Losurile pentru regularea Tisei şi Segedinului	124 60
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (2-a emisiune)	126 –	Renta de hârtiă austriacă	81 60
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (3-a emisiune)	114 75	Renta de arg. austr.	82.80
Bonurĭ rurale ungare	104.50	Renta de aurŭ austr.	112 95
Bonurĭ cu cl. de sortare	104.50	Losurile din 1860	136.—
Bonurĭ rurale Banat-Timişŭ	104 50	Acţiunile băncei austro-ungare	886 75
Bonurĭ cu cl. de sortare	104.50	Act. băncei de creditŭ ung.	286.25
Bonurĭ rurale transilvane	104 50	Act. băncei de creditŭ austr.	282 30
		Argintulŭ —.— Galbinĭ împărătescĭ	5 94
		Napoleon-d'orĭ	9 95
		Mărcĭ 100 imp. germ.	61 55
		Londra 10 Livres sterlinge	125 85

Bursa de Bucurescĭ.

Cota oficială dela 12 Augustŭ st. v. 1887.

	Cump.	vend.
Renta română (5%)	$91^{1}/_{2}$	$92^{1}/_{2}$
Renta rom. amort. (5%)	95—	$95^{1}/_{2}$
» convert. (6%)	$88^{3}/_{4}$	$89^{1}/_{4}$
Împr. oraş. Buc. (20 fr.)	34—	36—
Credit fonc. rural (7%)	$104^{3}/_{4}$	$105^{1}/_{2}$
» „ „ (5%)	$89^{1}/_{2}$	$90^{1}/_{4}$
» » urban (7%)	$103^{1}/_{4}$	$103^{3}/_{4}$
» » » (6%)	94—	95—
» » » (5%)	87—	$87^{1}/_{2}$
Banca naţională a României 500 Lei	——	——
Ac. de asig. Dacia-Rom.	——	——
« » » Naţională	——	——
Aurŭ contra bilete de bancă	$14.^{1}/_{4}$	$15.^{3}/_{4}$
Bancnote austriace contra aurŭ	2.01	2.02

Cursulu pieţei Braşovu

din 29 Augustŭ st. n. 1887.

Bancnote romănescĭ	Cump.	8.64	Vênd.	8 67
Argint romanesc	»	8.60	»	8.65
Napoleon-d'orĭ	»	9.96	»	10 00
Lire turcescĭ	»	11.23	»	11.27
Imperialĭ	»	10.22	»	10.26
Galbenĭ	»	5 90	»	5.95
Scrisurile fonc. »Albina» 6%	»	101.—	»	102.—
„ » „ 5%	„	98.—	»	99.—
Ruble Rusescĭ	»	108.—	»	110.—
Discontulŭ	»	7—10% pe anŭ.		

Nr. 14—1887.

Concursŭ.

Pentru ocuparea postului de învĕţătorŭ ordinarŭ la scóla confesională gr. cat. din Monorŭ, comitatulŭ Bistriţa-Năsĕudŭ. prin acésta se escrie concursŭ până în 10 Septemvre 1887 st. n.

Emolumentele împreunate cu acestŭ postŭ suntŭ 300 fl. v. a salarŭ anualŭ de solvitŭ în rate lunare anticipativŭ din fondulŭ scolasticŭ confesionalŭ, şi o grădină de legume în mărime de 200□°. Doritorii de a ocupa acestŭ postŭ au a documenta: purtare morală. că au ascultatŭ cursulŭ preparandialŭ, că au cualificaţiune de învĕţătorŭ, după cum pretinde legea scolastică, atâtŭ din limba română, care e limba de propunere, câtŭ şi din cea maghiară.

Cei ce vorŭ documenta că au ascultatŭ cursulŭ pedagogicŭ la o preparandiă regiă de statŭ, vorŭ fi preferiţĭ.

In casŭ când nu ar concurge individĭ cualificaţĭ după cerinţele legei şi s'ar suplini postulŭ provisoriu, pentru unŭ atare concurentŭ se statoresce salariulŭ anualŭ numai de 200 fl. v. a.

Suplicele suntŭ a se înainta la subscrisulŭ *presidiu alŭ senatului scolasticŭ localŭ* până la terminulŭ mai susŭ fixatŭ.

Din şedinţa senatului scolasticŭ conf. gr. cat.

Monorŭ, în 19 Augustŭ 1887.

Preşedintele ad hoc: **Dumitru Moldovanu.**

Notarulŭ ad hoc: **Mihailŭ Puntea.**

1—3

Nr. 441—1887.

Concursŭ.

Pentru ocuparea postului de alŭ doilea învĕţătorŭ la scóla gr. cat. din Ilva-mică, inspectoratulŭ scol. gr. cat. alŭ *Năsĕudului,* sĕ escrie cu terminulŭ de *20 Septemvre* a. c. st n. concursŭ.

Salarulŭ anualŭ împreunatŭ cu acestŭ postŭ este de 180 fl. v. a. de primitŭ în rate lunare anticipative.

Doritorii de a ocupa acestŭ postŭ au a-şi înainta cererile lorŭ instruite cu documentele prescrise în legea scol. despre cualificaţiunea lorŭ până la terminulŭ indicatŭ *la senatulu şcol. gr. cat. din Ilva-mică.*

Inspectoratulŭ şcol. gr. cat.

Nĕsĕudŭ, la 24 Augustŭ 1887.

Inspectoratulŭ scolasticŭ:

Gregoriu Moisilŭ,
vic. episc. foraneu.

1—3

Avisŭ d-lorŭ abonaţĭ!

Rugămŭ pe d-nii abonaţĭ ca la reînoirea prenumeraţiunei sĕ binevoiască a scrie pe cuponulŭ mandatului postalŭ şi numerii de pe făşia sub care au primitŭ ḑiarulŭ nostru până acuma.

Domnii ce se abonéză din nou sĕ binevoiască a scrie adresa lămuritŭ şi sĕ arate şi posta ultimă.

Décă se ivescŭ iregularităţĭ la primirea ḑiarului onor. abonaţĭ suntŭ rugaţĭ a ne încunosciinţa imediatŭ prin carte postale, ca în câtŭ depinde dela noi, sĕ se delătureze. *ADMINISTR. „GAZ. TRANS“*

Tipografia ALEXI, Braşovŭ.